

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2016, declarat de avocatul Daniela Cojocar, în numele inculpatului

Ochișor Adrian Mihail, născut la 01 octombrie 1996, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Alecu Russo 3/2, ap.23.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 10.12.2013 – 02.11.2015;
2. Instanța de apel: 30.11.2015 – 04.02.2016;
3. Instanța de recurs: 27.04.2016 – 01.06.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 02 noiembrie 2015, Ochișor Adrian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.b), c) și d) Cod penal, cu aplicarea art.70 alin.(3) Cod penal, la 1 an și 4 luni închisoare.

În baza art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, a constatat că Ochișor Adrian, la 10 noiembrie 2013 spre 11 noiembrie 2013, în urma înțelegerii prealabile cu o persoană în privința căreia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, avînd scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, distribuind în prealabil rolurile, aflîndu-se pe str.A.Russo 13/3, mun.Chișinău, au deteriorat geamul de la automobilul de model „Toyota Solara”, cu n/î K AN 987, parcat pe aceeași adresă, din care tainic au sustras o scurtă de marcă „Nike”, la prețul de 3800 lei, o geantă din piele de marca „Luciano”, la prețul de 2000 lei, în care se afla un set de acte de identitate și mijloace bănești în sumă de 500 lei, cauzîndu-i părții vătămate Stoian Natalia o daună materială în proporții considerabilă, în valoare totală de 6300 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de avocatul D.Cojocar în numele inculpatului A.Ochișor, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care procesul penal să fie încetat în legătură cu împăcarea părților, invocînd că instanța nu a constatat și apreciat circumstanțele de drept privind încetarea procesului penal în privința inculpatului, pe motivul împăcărilor părților, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și dreptului material; a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO.

3.1. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui A.Ochișor să fie încetat în legătură cu împăcarea părților.

La 16.12.2015, în temeiul art.407 alin.(2) Cod de procedură penală, procurorul a formulat cerere de retragere a apelului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2016, a fost admisă cererea procurorului privind retragerea apelului, procedura de apel fiind încetată în această parte, iar apelul declarat de avocatul D.Cojocaru în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și corect a încadrat fapta inculpatului în dispoziția art.186 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a individualizat pedeapsa, ținând cont de prevederile art.61 alin.(2) și 75 Cod penal, or, inculpatul a comis cu intenție o infracțiune din categoria celor mai puțin grave pentru care se prevede ca pedeapsă amendă, sau muncă neremunerată în folosul comunității, sau închisoare de până la 4 ani și astfel, just a aplicat pedeapsa de 1 an și 4 luni închisoare, reieșind din circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, care a săvârșit infracțiunea în timpul minoratului, a recunoscut vinovăția, conștientizând gravitatea și consecințele faptei sale, pe care o regretă, a acceptat judecarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală, anterior nu a fost judecat, nu este angajat în câmpul muncii.

Consecvent, instanța de apel a indicat că, potrivit art.109 Cod penal, împăcarea este un act de voință personală, iar partea vătămată nu a manifestat personal o astfel de dorință, acordul fiind semnat de avocat în numele părții vătămate în lipsa unui mandat acordat în acest sens. Astfel, instanța a considerat ca fiind juste concluziile primei instanțe că, în speță, încetarea procesului în legătură cu împăcarea părților, nu este posibilă.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul D.Cojocari în numele inculpatului care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și încetarea cauzei penale în privința lui A.Ochișor în legătură cu împăcarea părților, pe motiv că instanțele eronat au conchis că încetarea procesului în legătură cu împăcarea părților nu este posibilă odată ce s-a dispus examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală; - nu au constatat și apreciat circumstanțele de drept privind încetarea procesului penal în privința inculpatului în legătură cu împăcarea părților.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit textului recursului, partea apărării invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art.186 alin.(2) lit.b), c) și d) Cod penal și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la

măsura de pedeapsă aplicată, considerînd-o neîntemeiată, cauza penală în privința acestuia urmînd a fi încetată, deoarece a încheiat acord de împăcare cu partea vătămată.

Motivul recurentului, precum că instanța neîntemeiat nu a încetat cauza penală în privința inculpatului în baza art.109 Cod penal, Colegiul penal î-l consideră neîntemeiat.

Colegiul penal reține că, potrivit art.60 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, partea vătămată dispune de un șir de drepturi, inclusiv și de dreptul de a se împăca cu bănuitul, învinuitul, inculpatul în cazurile prevăzute de lege.

Potrivit art.109 Cod penal, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru infracțiunile ușoare sau mai puțin grave, prevăzute la capitolele II–VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

La acest capitol se atestă că, instituția împăcării părților, ca o condiție pentru aplicarea ei, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- împăcarea trebuie să se realizeze în cazul acelor infracțiuni expres determinate de lege, în cazul cărora legiuitorul a legat de acest act drept consecință înlăturarea răspunderii penale;

- împăcarea părților trebuie să se realizeze între persoana vătămată și infractor;

- împăcarea trebuie să fie exprimată în mod clar, și nu presupusă pe baza anumitor situații și împrejurări;

- împăcarea trebuie să fie totală, necondiționată și definitivă;

- împăcarea trebuie să fie personală.

Astfel că, caracterul personal prevăzut de art.109 alin.(2) Cod penal, produce efecte în persoana făptuitorului și a persoanei care dorește împăcarea, partea vătămată, fie direct, fie reprezentată.

Conform art.80 alin.(1)-(2) Cod de procedură penală, reprezentantul victimei, părții vătămate, părții civile exercită, în cursul desfășurării procesului penal, drepturile acestora, cu excepția drepturilor indisolubile de persoana acestora. Pentru protejarea intereselor persoanei reprezentate, reprezentantul are dreptul, inclusiv să încheie tranzacții de împăcare cu bănuitul, învinuitul, inculpatul. Acest drept trebuie să fie confirmat prin procură întocmită și legalizată conform legislației civile. Deci, în lipsa părții vătămate, avocatul, ca reprezentant al ei, trebuie să prezinte instanței de judecată, nu numai mandatul dar și procura privind împuternicirea acestuia de a efectua procedura împăcării.

Potrivit mandatului nr.0436323 din 04.02.2014, reprezentantul părții vătămate, avocatul V.Jarovlea, în baza contractului de asistență juridică nr.2150 din 26.05.2011, a fost împuternicit să acorde asistență juridică în prezenta cauză penală, reprezentînd interesele lui N.Stoian și G.Stoian privind încasarea pagubei materiale (f.d.118 v.1).

Reieșind din cererea de încetare a procesului penal și acordul de împăcare din 28.09.2015, împăcarea a avut loc între inculpatul A.Ochișor și reprezentantul părții vătămate, avocatul V.Jarovlea, care nu a avut împuternicirea corespunzătoare, prevăzută la art.80 Cod de procedură penală citat *supra* (f.d.218-219 v.1).

Prin urmare, reieșind din circumstanțele stabilite în cauză, instanțele de fond corect au concluzionat că în cauză nu pot fi aplicate prevederile art.109 Cod penal, privind încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, deoarece partea vătămată nu și-a exprimat personal și expres voința de a se împăca cu inculpatul total, necondiționat și definitiv, sau să-l fi împuternicit, în conformitate cu prevederile art.80 Cod de procedură penală, pe reprezentantul său pentru a încheia tranzacții de împăcare cu inculpatul, acordul fiind semnat de către avocat, în lipsa împuternicirilor corespunzătoare.

După cum s-a menționat mai sus, potrivit art.109 Cod penal, împăcarea produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare. În cauză, sentința a fost pronunțată la 02.11.2015, iar xerocopia acordului de împăcare anexat de partea apărării la recursul ordinar este datat cu 28.01.2016, adică după retragerea completului de judecată pentru deliberare. Cu atît mai mult că aceasta este o xerocopie a acordului din 28.09.2015, în care s-a introdus modificări privind data întocmirii acestuia, iar textul fiind completat cu familia părții vătămate (f.d.56 v.2).

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului, precum că în cauză sînt aplicabile prevederile art.276 Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit normei menționate, urmărirea penală se pornește numai în baza plîngerii prealabile a părții vătămate în cazul infracțiunii de furt al avutului proprietarului săvîrșit de minor, de soț, rude, în paguba tutorelui, ori de persoana care locuiește împreună cu victima sau este găzduită de aceasta. Prin „furt” trebuie de înțeles săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.186 Cod penal, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor ca proprietate personală a soțului (în cazul săvîrșirii de către celălalt soț), a rudelor (persoanelor prevăzute de art.134 Cod penal). În ce privește furtul săvîrșit în paguba tutorelui se are în vedere persoana numită în această calitate în modul prevăzut de art.142-143 Codul familiei, tutela fiind instituită asupra copiilor minori rămași fără ocrotire părintească în scopul educației și instruirii acestora, precum și a apărării drepturilor și intereselor lor legitime.

Potrivit materialelor cauzei, partea vătămată nu este rudă sau tutore a inculpatului, care a săvîrșit furtul avutului proprietarului, astfel că prevederile art.276 alin.(5) Cod de procedură penală nu pot fi aplicate în privința acestuia.

Totodată, instanța de recurs remarcă că, potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a inculpatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, avînd drept scop restabilirea echității sociale și corectarea inculpatului.

Colegiul penal reține că, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, prevăzute de art.61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art.75 Cod penal, de circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, care a săvîrșit infracțiunea în timpul minoratului, a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, a conștientizat gravitatea și consecințele faptei sale, a acceptat judecarea cauzei în baza probelor administrate la urmărirea penală, nu este angajat în cîmpul muncii, anterior nu a fost judecat.

Complementar, la numirea pedepsei inculpatului, instanțele au ținut cont inclusiv de prevederile art.70 alin.(3) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, acesta beneficiind de o reducere cu o treime din limita de pedeapsă prevăzută de lege, adică din maximumul prevăzut de sancțiunea art.186 alin.(2) Cod penal, care prevede pedeapsa închisorii pînă la 4 ani.

Reieșind din prevederile art.70 alin.(2) Cod penal, limita minimă generală a pedepsei închisorii este de 3 luni. La caz, limita minimă a pedepsei, avînd în vedere stipulările normelor penale sus menționate, nu mai poate fi redusă. Prin urmare, argumentele

recurentului, precum că instanțele neîntemeiat nu au aplicat în privința inculpatului prevederile art.79 Cod penal, nu pot fi reținute.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul D.Cojocaru în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Daniela Cojocaru, în numele inculpatului Ochișor Adrian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2016, în cauza penală în privința lui Ochișor Adrian, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 29 iunie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu